

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 481

van **EMMILY TALPE**

datum: 14 februari 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Bestrijding Aziatische hoornaar - Stand van zaken

Het Vlaams Bijeninstituut (VBI), dat de opsporing en verdelging van de Aziatische hoornaar opvolgt, betreurt dat de Vlaamse overheid geen strategie heeft voor de verdere bestrijding van de wespensoort. Nochtans worden de hoornaars weer actief nu de temperaturen stijgen. Het VBI klaagt de stoeve samenwerking met het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en het Departement Landbouw en Visserij aan.

De Aziatische hoornaar is een agressief dier. Het is voor gewone burgers onbegonnen werk om zelf de bestrijding ervan in handen te nemen. Bovendien bedreigt de wespensoort onze honingbijen, wat dan weer slecht nieuws is voor de bestuiving van de landbouwgewassen.

1.
 - a) Klopt het dat er nog niet beslist is wanneer de vernietiging van nesten van Aziatische hoornaars weer zal worden opgestart?
 - b) Zo ja, wat is daarvan de reden?
 - c) Tegen wanneer zal dat besluit genomen worden?
2. Vorig jaar maakte de Vlaamse Regering 130.000 euro vrij voor de bestrijding van de wespensoort.
 - a) Welk budget wordt er voor 2023 gereserveerd?
 - b) Hoeveel van het budget van vorig jaar werd uiteindelijk gebruikt?
3.
 - a) Welke repercussies heeft het uitblijven van een besluit rond de vernietiging van de nesten van Aziatische hoornaars voor de lokale besturen, die hierover bezorgd zijn?
 - b) Wat moet het VBI hen antwoorden?
 - c) Wat antwoordt de Vlaamse overheid wanneer gemeenten met vragen komen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhal Demir (481), Jo Brouns (399).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 481 van 14 februari 2023

van **EMMILY TALPE**

1. Zoals u weet was de opdracht omtrent opvolging van Aziatische hoornaar tot einde 2022 gegund aan het VBI. Tijdens deze opdracht verliep de samenwerking met alle betrokken partijen vlot. Ik betreur het dan ook dat, in een periode van verdere besluitvorming rond vervolgstappen, de indruk van stoeve samenwerking gewekt wordt. De Aziatische hoornaar gaat, zoals verschillende andere wespensoorten, het nest of zichzelf in geval van bedreiging verdedigen. Hoornaars zijn inderdaad een stuk groter dan bijvoorbeeld een limonade wesp, maar daarom niet agressiever.

Ik heb besloten om zowel binnen mijn bevoegdheid natuur als daarbuiten, in geval van risico voor mensen op openbaar domein, bestrijding op te zetten. Deze zal in voege treden wanneer het seizoen van start gaat. Gemiddeld is dit in de loop van april. Vroeger bestrijden door het afvangen van koninginnen is nog niet wetenschappelijk bewezen als een nuttige maatregel en daarbij worden vaak inheemse soorten gedood. Bijgevolg heeft het weinig zin vroeger van start te gaan.

Met de vrijgemaakt middelen vanuit omgeving - €200.000 - kan de bestrijding bij de start van het seizoen worden uitgevoerd. Ondertussen lopen de gesprekken tussen het ANB en het Departement Landbouw & Visserij om de beheerregeling af te ronden. Dit brengt de bestrijding van risicovolle nesten niet in het gedrang.

2. a) Het budget van 2022 werd gedeeld door het Departement Landbouw en Visserij en ANB, waarbij elk € 65.000 had bijgedragen. Voor 2023 zal ANB € 200.000 vrijmaken, voor mijn aanpak zoals hierboven omschreven.
Minister Brouns laat hierover weten dat het budget dat in 2023 voor de bestrijding gereserveerd zal worden, nog niet vastgelegd is. Dit zal deel uitmaken van de definitieve beheerregeling.
- b) Het volledige budget werd opgebruikt. Het totale budget van 130.000 euro voor de opsporing en verdelging van de Aziatische hoornaar werd in werkjaar 2022 volledig opgebruikt.
3. a) Ik verwijs hiervoor naar vraag 1. Zoals u waarschijnlijk weet, heeft de soort zich op korte tijd over nagenoeg heel Europa verspreid, dit vanuit 1 nest in Frankrijk. In verschillende Europese regio's wordt amper bestreden. De Aziatische hoornaar uitroeien in Europa en bijgevolg ook in Vlaanderen is weinig realistisch. Zolang er vanuit andere regio's een influx blijft, is het vechten tegen de bierkaai.

Lokale besturen die geconfronteerd worden met nesten kunnen echter zonder problemen op eigen initiatief actie ondernemen en nesten verwijderen. Dit gebeurt best door gespecialiseerde verdelgers, zijnde experts binnen hun brandweerkorps, of private verdelgers. Vorig seizoen hebben heel wat verdelgers een opleiding gevolgd over het correct bestrijden van de Aziatische hoornaar. Zij kunnen dus op een verantwoorde manier nesten verwijderen.

- b) Het VBI is geen opdrachthouder van de Vlaamse overheid meer en heeft dus geen formele opdracht tot communicatie met lokale besturen namens de Vlaamse

overheid. Het staat hen vrij lokale besturen te informeren over de Aziatische hoornaar in het algemeen.

- c) Voor openbare besturen is het van belang te benadrukken dat de Aziatische hoornaar niet noodzakelijk agressiever is dan inheemse soorten en er op gelijkaardige wijze mee dient te worden omgegaan als met andere wespensoorten. De soort is zoals hierboven geschetst vermoedelijk een blijver in Vlaanderen, en het is van belang bij de bestrijding realistische doelen te bepalen. Om die reden focust het ANB de bestrijdingsinspanningen op het beperken van de schade aan de natuur en de risico's voor burgers. Verder heeft de soort voornamelijk impact op honingbijen en cultuurgewassen, lees landbouwactiviteiten.

De opdracht van het Departement Landbouw en Visserij inzake beheersing van de Aziatische hoornaar focust zich op zijn eigen doelgroep: de imkerij. Op basis hiervan wordt een strategie gekozen waarbij de aandacht vooral gaat naar monitoring van de Aziatische hoornaar, opleiding van de professionele verdelgers en bescherming van de bijenstanden. Het Praktijkcentrum Bijen (PC Bijen), als samenwerkingsplatform waarbij we alle relevante actoren uit de imkerij rond de tafel brengen, is een geschikt platform. Bovendien is het Strategisch Plan Bijenteelt, dat integraal deel uitmaakt van het GLB-strategisch plan 2023-2027, het gepatste instrument om deze doelstellingen te realiseren.

Voor meer info rond herkenning en bestrijding kan men terecht op de website van Vespawatch, <https://vespawatch.be/>.